

Een Bedelgedicht....

Vorig jaar ontving ik een aantal bedelgedichten voor ons archief. Niet goed wetend wat ik ermee moest, heb ik me eerst verdiept in het gegeven 'bedelgedicht'.

Dat bedelen aalmoezen vragen om in het levensonderhoud te voorzien, wist ik wel. Vaak wordt het als ongewenst gezien, maar meestal wel stilzwijgend toegelaten. We kennen ook de zogenaamde bedelmonniken in het Verre Oosten en de Christelijke traditie kent de bedelorden. Maar een bedelgedicht....?

Wat is het?

Het is een bedelbrief die vaak verlucht was met een gedicht, waarin de afzender verzoekt geld of goederen aan hem (of een door hem gesteld doel) te verstrekken.

De dame waarvan ik de bedelgedichten kreeg, vertelde dat haar vader in het begin van de 20^e eeuw dit soort gedichten schreef om aan de armen te geven voor zo'n bedelbrief.

Wanneer was dat?

In de 19^e eeuw was de armoede groot en een manier om aan geld te komen was om gedichtjes te (laten) maken, waarmee de armlastige langs de deuren ging om die gedichtjes te laten lezen en daarvoor dan een klein bedragje vroeg. Na een kort poosje haalde hij ze dan weer op om ze bij een volgende lezer te bezorgen met hetzelfde verzoek.

Voorvechter

In 1842 hield de bekende filantroop W.H. Suringar een toespraak aan de behoeftigen van de 'Vereeniging van Hulpbetoon aan eerlijke en vlijtige armoede' om deze mensen onder andere te prijzen voor hun eerlijke handel en ze ideeën te geven om geld te genereren, zoals de bedelgedichtjes. Deze toespraak heeft hij nog een enkele keer herhaald bij verschillende gelegenheden. Er was dus blijkbaar behoefte aan.

Dat er nog armoede heerst in ons land is waar, maar gelukkig niet meer zo als in die dagen toen vaders geen werk konden vinden en kinderen moesten meewerken om een 'bord brune bone' op tafel te kunnen zetten.

Alie Tas